

Izhaja
v torek, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—.

Posamezna številka
1 din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda šte. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo:

Celje
Strossmayerjeva ulica 1.
pritličje.

Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš po tarifu.

Telefon int. šte. 65.

Tujski promet.

Dne 23. decembra se je vršila prva seja odbora Tujskoprometne zveze za mariborsko oblast v Mariboru pod predsedstvom velikega župana g. dr. Pirkmajerja. Seji so prisostvovali razun izvoljenih članov odbora: sekcijski svetnik g. dr. Ratej kot zastopnik nadzorstvenega oblastva, g. ing. Vanek za gradbeno direkcijo v Ljubljani, g. dr. Pless za Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, gg. Prekoršek, Stabej in dr. Senčar v zastopstvu mestnih občin Celje, Maribor in Ptuj. Iz predsednikovega izčrpnega poročila o dosedanjem delu izza ustanovne glavne skupščine dne 3. novembra je videti, da zveza kljub temu, da še nima svojih poslovnih prostorov in svojega pisarniškega osebja, lepo napreduje in se prav marljivo pripravlja, da bo mogla prihodnjo pomlad v polnem razmahu stopiti pred našo javnost. Zveza šteje dosedaj 4 ustanovne, 13 rednih in 2 podporna člana in razpolaga tudi že z znatnim lastnim premoženjem, tako da je njeno uspešno delovanje v vsakem slučaju zasigurano. Prejela je tekom poldrugega meseca 113 raznih dopisov in razposlala več okrožnic v namenu, da zanese prepričanje o važnosti in potrebi tujskoprometnega pospeševanja v vse sloje prebivalstva. — Tajniške posle vrši začasno obrtnozadružni nadzornik g. Založnik.

Na seji so se izvolili podpredsednikom zveze ravnatelj drž. zdravilišča v Rogški Slatini g. dr. Šter, tajnikom predsednik mariborske podružnice S. P. D. g. dr. Senjar, blagajnikom zastopnik mariborske sekcije avtomobilskega kluba kraljevine SHS g. Puget. Priglasenim članom se je določila redna odnosno podporna članarina za leto 1927. Radi lažjega denarnega poslovanja pristopi zveza k čkovnemu prometu poštne hranilnice v Ljubljani.

Tajniško mesto je odbor oddal prosilcu, ki ima v takem delu že prakso. Vloženih je bilo 22 prošenj, od teh 6 iz ljubljanske oblasti, po ena iz Zagreba, Avstrije in Italije. Dvanajst prošnikov poseduje akademsko izobrazbo.

S »Putnikom« se je sklenila pogodba radi otvoritve biljetarne v Mariboru, kjer bo poslovala tudi zvezna menjalnica in prodajalna propagandnega in reklamnega materiala. Glede poslovnih lokalov je odbor pretresal razne načrte. Najbolje je ugajal pred-

log, da zveza zgradi pred glavnim kolodvorom primeren paviljon ter v to svrhu stopi nemudoma v stik z železniško upravo. Da se pospeši ustanavljanje in koristno delo olupševalnih društev in društe za negovanje domačinstva bo zveza izdala tiskana vzorna pravila. Tudi skuša zainteresirati neko ameriansko filmsko podjetje za napravo filmskih posnetkov lepih pokraj, znamenitih podjetij, zgodovinskih objektov in najznačilnejših narodnih običajev iz mariborske oblasti ter bo v sporazumu z lokalnimi činitelji sestavila tozadeven načrt. Zveza je že zaprosila za lastno kinokoncesijo, a je z nekim mariborskim kinopodjetjem sklenila ugodno pogodbo, s katero ji je zasigurana primerna udeležba na dohodkih podjetja, vsled česar bo postala prošnja zveze brezpredmetna.

Končno se je vršil razgovor še o zadevah gostilničarstva in hotelirstva in o potnih olajšavah za inozemske posetnike vinske razstave v Ptujju meseca januarja. Tekom štiri ure trajajoče, zelo temeljite razprave je bila sprejeta cela vrsta koristnih sklepov tudi za propagandno delo v bližnji bodočnosti.

Dolžnosti davkoplačevalcev

v četrtletju 1927.

(Opozoritev Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

I. Vložitev napovedi.

a) Za dohodnino. Rok za vložitev napovedi za leto 1927. poteče dne 31. januarja 1927. — Do tega roka mora vsakdo, čigar dohodki so zavezani dohodnini, vložiti s kolkom za 5 Din opremljeno napoved iz lastnega nagiba brez posebnega poziva, da se izogne zamudnim posledicam § 205 zakona o osebnih davkih. — Zaslužek telesnih delavcev (delavk) ni zavezan dohodnini; zato telesni delavci (delavke) niso zavezane vlagati dohodninskih napovedi.

b) Za rentnino. — Hkratu z napovedjo za dohodnino je vložiti tudi napoved za rentnino. Za vložitev napovedi za rentnino ne dobi nihče posebnega poziva. Napoved je istotako zavezana taksi 5 Din.

Napovedi za rentnino ni treba vlagati davkoplačevalcem, ki že plačujejo rentnino in svojega bivališča tekom leta 1926 niso izpremenili, ako se nji-

hovi rentnini zavezani dohodki niso pomnožili.

Tiskovine za te napovedi se dobe pri davčnih oblastvih in davčnih uradih.

Komur je nemogoče vložiti napoved v določenem roku, naj s pismeno utemeljitvijo pravočasno prosi za podaljšanje roka.

II. Prijave za odmero davka od zasluzka telesnih delavcev (delavk) za leto 1927.

1. Telesni delavci (delavke), ki opravljajo delo samostalno ali od delodajalca neodvisno (postreški, dninarji, žagarji, ulični prodajalci raznih potrebščin in živil, čistilci čevljev in tem podobni) morajo predložiti brez posebnega poziva gornjo prijavo najkasneje do dne 31. januarja 1927. ter napovedati zaslužek, ki ga bodo po vsej priliki dosegli v letu 1927.

2. V istem času morajo vložiti prijavo delodajalci za svoje telesne delavce, če ne odvajajo davka z mesečnim ali četrtletnim seznamkom, in končno vsi zasebniki za svojo služinčad. V prijavi je navesti za vsakega posameznega delavca zaslužek, ki ga bodo predvidoma v letu 1927. dosegli.

3. Delodajalci, ki odpremljajo pobrane zneske z mesečnimi seznammi (industrijska, rudarska, gradbena, železniška, hotelska, restavracijska in trgovska podjetja, slednja ako kupčujejo »na debelo« ali »na debelo in na drobno«) morajo opremiti pobrane zneske in predložiti sezname najkasneje do 14. vsakega meseca, delodajalci pa, ki odvajajo pobrane zneske s četrtletnimi izkazi (vsi ostali delodajalci) pa tekom 14 dni po preteku vsakega četrtletja.

Delavci (delavke), ki niso dovršili (e) 18. leta, ki so prekoračili (e) 65. leto starosti, niso zavezani davku od zasluzka telesnih delavcev. — Prijave po točki 1. in 2. so zavezane kolku 5 dinarjev.

III. Davek na poslovni promet.

1. Davkoplačevalci, katerih promet v letu 1926 ni dosegel zakonito določene meje 360.000 Din in ni bil manjši od 13.000 Din, potem vse svobodne profesije, ne glede na velikost opravljenega prometa, so dolžni do dne 31. januarja 1927 vložiti predpisano prijavo, ne da bi čakali na poseben poziv. — Napovedati je promet leta 1926. — Prijave za davek na poslovni promet

so zavezane taksi 5 Din, ki se nalepi na prijavo.

2. Vsa podjetja, zavezana javnemu polaganju računov, družbe z omejeno zavezo in vsi oni obrati in ona podjetja, katerih promet je presegal v minulem letu 360.000 Din, morajo voditi knjigo opravljenega prometa in predložiti v 30 dneh po preteku vsakega četrtletja prijave ter hkrati plačati odpadajoči 1% davek na poslovni promet.

3. Davkoplačevalci, ki so bili že v letu 1926 zavezani voditi knjigo opravljenega prometa, so dolžni predložiti prijavo in plačati davek na poslovni promet za IV. četrtletje 1926 do dne 30. januarja 1927.

IV. Naznanilo o izplačanih službenih prejemkih.

Vsakdo, ki izplačuje službenih prejemkov na leto za eno osebo več nego 5.000 Din, je dolžan, ako ta oseba ni zavezana davku na zaslužek telesnih delavcev, vložiti za odmero dohodnine naznanilo o izplačanih službenih prejemkih v I. 1926. do konca meseca januarja 1927.

Za to naznanilo ni plačati nobene takse.

V. Razgrnitev predpisanih izkazov in prizivni roki.

O davkih, ki so ih davčna oblastva odmerila v IV. četrtletju 1926 bodo predpisani izkazi razgrnjeni prvih 15 dni meseca januarja 1927, kolikor niso bili davčni zavezanci opozorjeni na razgrnitev izven tega roka.

Prizivni rok se pričinja s 16 dnevom po razgrnitvi in traja 15 dni.

VI. Dospelost direktnih davkov.

Dne 1. februarja 1927 dospo v plačilo neposredni davki za I. četrtletje 1927. Davčni uradi so upravičeni jih prisilno izterjati, če se ne plačajo v 14 dneh po dospelosti, in zaračunati poleg 8% zamudnih obresti še za opomin po 1 parov od vsakega dinarja davčnega zaostanka.

Politika.

p VLADA V ŠKRIPCIH. Sedaj se vlada nahaja v mučnem položaju. Številno nezadovoljnih v radikalnem poslanskem klubu raste. Položaj je tak, da bi vlada doživela v Narodni skupščini nezaupnico, če bi se sedaj predstavila plenumu. Zato je sklenila skli-

Charles Dickens. — Ed. Šimnic.

Božična povest v prozi.

(A Christmas Carol in Prose.)

(Dalje.)

II. Prvi treh duhov.

Ko se je Scrooge prebudil in pogledal v postelji okrog sebe, je komaj razločil prozorno okno od neprozornih sobinih sten. Ravno se je trudil prodreti temo s svojimi risjimi očmi, ko je bilo v sosednji cerkvi štiri četrt. Poslušal je še na bitje ure. — V njegovo veliko začudenje je bilo na velikem zvonu dalje: od šest na sedem, od sedem na osem in enakomerno dalje do dvanajst, potem se je ustavilo. Dvanajst! Dve je bilo proč, ko se je vlegel. Ura je bila menda pokvarjena. Kaka ledena sveča je padla med kolesje. Prijel je za pero svoje ure repetirke, da bi se prepričal. Naglo je odbila dvanajst in prenehala. — »Ej, nemogoče«, je rekel Scrooge, da bi spal celi dan in pozno v noč. Ni mogoče, da bi se solncu kaj primerilo in bi bilo sedaj poldan! — Ker ga je misel vznemirjala, je zlezal iz postelje in tipaje prišel do okna. Z rokavom nočne halje je moral otreti led, predno je kaj videl in še potem malo. Vse, kar je moget dognati je bilo, da je bilo še megleno in izredno mrzlo. Nobenega človeka ni bilo slišati, ki bi

hodil sem in tja ter ropotal, kar bi bilo gotovo, ako ne bi noč pregnala dan in zavladala svet. To dejstvo je bilo zanj velika tolažba, ker bi »Tri dni po pokazu te prima menice plačate gospodu Ebenezerju Scroogeju«, in tako dalje bila ista le amerianski vrednostni papir, ako bi ne bilo več dneva. — Scrooge se je zopet vlegel in premišljal in premišljal in premišljal vedno in vedno in vedno zopet, a ni mogel razumeti. Čim bolj je razmišljal, tim bolj je bil zmeden. In čim bolj se je trudil, da ne bi mislil, tim bolj je mislil. Marleyev duh ga je grozno mučil. Vsakokrat, kadar se je odločil, da so vse le sanje, je skočil njegov duh, kakor spuščeno močno pero, zopet v prvotno lego in mu dal zopet nalogo: »Ali so bile sanje, ali ne?« — Scrooge je ležal v tem razpoloženju, dokler ni bila ura zopet tri četrt. Tedaj se je domislil, da mu je bil duh napovedal obisk, kakor hitro bide ura eno. Sklenil je čuti, da preide ura. V presojanju, da ravnotako ne more zaspati, kakor priti v nebesa, je storil edino prav tako in čul.

Četrt ure je bil tako dolg, da je bil prepričan, najbrž je nevede zaspal in preslišal uro. Končno je zabrnelo na njegovo prisluškujoče uho. — »Bim, bam!« — »Pol«, je rekel Scrooge. — »Bim, bam!« — »Tri četrt«, je štel Scrooge. — »Bim, bam!« — »Polno«, je zakričal zmagoslavno Scrooge — in

dalje nič! Govoril je, predno je udarila ura na zvon, kar se je zgodilo sedaj z dolgo, globoko, zamolklo, votlo, melanholično eno. V tem trenutku je zasvetila v sobi luč in posteljna zagrinjala so se odgrnila. Posteljna zagrinjala, pravim, je odstranila nevidna roka. Ne zagrinjala pri njegovih nogah, ne za njegovim hrbtom, ampak zagrinjala, h katerim je bil obrnjen njegov obraz. Posteljna zagrinjala so bila odgrnjena in Scrooge, ki se je na postelji na pol vsedel, je gledal iz obličja v obličje nadzemeljskemu posetniku, ki jih je odgrnil, stal je tako tam ob njem, kakor sem sedaj jaz pri vas in stojim v duhu ob vašem komolcu. —

Bila je neavadna postava — podobna otroku in vendar ne toliko otroku, kakor starcu podobna, vidna po nekakem nadnaravnem mediju, zato se je zdelo, da se je zmanjšal do velikosti otroka. Njegovi lasje, ki so viseli po vratu in hrbtu, so bili beli, kakor starca, in vendar ni bilo na obrazu nobene gube in najnežnejši dih je pokrival njegovo kožo. Lakti je imel zelo dolge in mišičaste, ravno tako roke, kakor bi njegov prijem kazal izredno moč. Njegova nežno oblikovana stegna in noge so bile kakor gornji udje, nagi. Obleden je bil v tuniko iz najčistejše hedine, okrog pasu je bil prepasan z blesčečim pasom, kojega odsev je bil zelo lep. V roki je držal svežo, zeleno vejico božje-

ga drevca in v čudnem protislovju z onim zimskim znamenjem je bila njegova obleka okrašena s poletnimi cvetlicami. Najnenavadnejše pa je bilo, da mu je iz temena glave švigal svitel, jasen žarek, ki je vse to napravil vidno in ki je bil brez dvoma povod, da je uporabljal v motnih trenutkih velik gasilnik kot čepico. — Pa tudi to ni bilo, ko ga je Scrooge natančno opazoval, njegova najnevadnejša lastnost. Kajti kakor se je njegov pas na eni ali na drugi strani zalesketal in zablestel in kakor je bilo to, kar je bilo ravnokar svetlo, zopet temno, tako se je spremenjalo tudi jasnost postave. Kmalu je bilo bitje z eno roko, kmalu z eno nogo, kmalu z dvajsetimi nogami, nato par nog brez glave, potem zopet glava brez trupla. Od teh zgimulih delov ni bilo videti v gosti temi, v kateri so se raztopili, nobenih obrisov. In ko se je temu čudil, je bilo bitje zopet kakor prej jasno in razločno.

»Ali si ti duh, gospod, kojega prihod mi je bil naznanjen?« je vprašal Scrooge. — »Da, sem« — Glas je bil mehke in nežne, čudno tih, kakor bi govoril iz daljave. — »Kdo in kaj si?« je vprašal Scrooge. — »Duh sem preteklega Božiča.« — »Že dolgo preteklega?« je izpraševal Scrooge ter opazoval njegovo pritlikavo postavo. — »Ne tvojega preteklega Božiča.« Morda bi Scrooge, ako bi ga kdo vprašal, ne ve-

Dunaj v smehu in joku

Mestni kino

cati Narodno skupščino šele 25. t. m., torej po končanih volitvah v oblastne skupščine. Kakor se naknadno doznavajo, so poslanci radikalnega kluba nevoljni na Nikolo Uzunovića, kateremu očitajo, da je postopal skrajno netaktno in neparlamentarno. Poslanci niso hoteli izvajati konsekvenc in so bili zadovoljni, da kritizirajo v okvirju kluba Uzunovića in vlado, ne da bi pri tem hoteli izzvati kakih večjih posledic. — Uzunović je storil usodno taktično napako, da ni spoznal tega razpoloženja. Skoro vsi poslanci radikalne stranke se dobro zavedajo, da je sedanja vlada potrebna stranki kljub pogrškem in nepravilnostim, ki so kumovale njeni sestavi in njenemu imenovanju. Pred durmi so oblastne volitve, kjer mora radikalna stranka pokazati svojo moč, ker bi negativni izid lahko bil usoden za nadaljni obstoj radikalne stranke.

p PRIBIČEVIĆ O SEDANJI VLADI. Svetozar Pribičević, ki se je vrnil iz Medjimurja, kjer je bil priredil za novoletne praznike več skupščin, je podal uredniku beograjskega »Vremena« zanimive izjave o sedanji vladi. Med drugim pravi: »Dolžnost sedanje vlade bi bila, da stopi takoj pred Narodno skupščino ter zahteva zaupnico. Vlada je doživela v radikalnem poslanskem klubu veliko razočaranje. Dobra tretjina kluba se je izrekla proti njej. Sedanja vlada predstavlja v bistvu neprikrito diktaturo; ona brskira parlament. Poleg tega pa je sedanja vlada diktatura nesposobnih ljudi.« — Pribičević nato pozdravlja akcijo nezadovoljnih poslancev v radikalnem poslanskem klubu ter pričakuje, da bodo ti poslanci ostali dosledni in se borili za politične principe do končne zmage. V tem slučaju bodo sigurno želi velike simpatije celokupne javnosti. Na vprašanje: kaj sodi o prizadevanju nekkih članov vlade, ki bi radi pritegnili klerikalce v sedanjo vlado, je odvrnil Pribičević, da je to najslabša in najbolj nesimpatična točka sedanje vlade. Z vstopom slovenskih klerikalcev bi se položaj sedanje vlade še bolj poslabšal. V vlado bi stopil s tem še en plemenski separatistični element, ki bi se mu razun tega še pridružil verski separatizem.

p STALIŠČE DEMOKRATSKE STRANKE. Davidovičeva demokratska stranka je izdala po svojem kongresu volilni proglas, ki ga je odobrili izvršilni odbor. Proglas je ostra obsodba Uzunovičevega režima. Predvsem pa se naglašajo v njem odgovornost notranjega ministra Maksimovića, ki si jo je nakopal z nasiljem, ki ga je uveljavljal v vsej državi. V proglasu se tudi povdarja, da so radikali ponudili demokratom vstop v vlado, kar pa je demokratska stranka odklonila.

p KONEC »OBZNANE« NAD RADIČEVCI. V torek je ministrski svet po dolgotrajni razpravi ukinit »obznanje«, svoječasni sklep vlade, da se zakon o zaščiti države nanaša tudi na hrvatsko republikansko stranko, njene organizacije in njene članke. Na temelju tega sklepa je bila, kakor znano, HRSS razpuščena in njeni glavni prvaki so prišli v kazenske preiskave. Njihove mandate je Narodna skupščina razveljavila. Med temi se je poleg Radića nahajal tudi sedanji minister Košutić. Dočim pa je bil Radić pozneje amnestiran, drugi te milosti niso bili deležni in tako je inž. Košutić sedaj kot »obznanec« postal minister. S tem je bila za vlado ustvarjena mučna situacija, katero je ministrski svet sedaj rešil s sklepom, da se obznanje preklicuje. To vprašanje se je načelo že v prvi vladi z radičevci, meseca junija 1925. Radičevci so to zahtevali takoj po svojem vstopu v kabinet. Potrebno je bilo, da se ta sklep tudi formalno ukine, ker ni mogoče postopati proti njej po zakonu o zaščiti države. Iz tega je sedaj nastalo tudi politično vprašanje, ki ga je bilo treba vsekakor rešiti. S tem je soglašal tudi pokojni Pašić. Tudi on je mislil, da ni več povoda, da bi se proti radičevcem drugače postopalo.

Celjska kronika.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE vošči prijateljem in čitateljem pravoslavne izpovedanja — uredništvo.

e POVERJENIŠTVO VODNIKOVE DRUŽBE V CELJU naznanja občinstvu v mestu in okolici, da sprejema člane in ustanovnike se tekom meseca januarja. Kdor namerava pristopiti k Vodnikovi družbi je prošni, da zaradi pregleda stori to nemudoma. Člani in ustanovniki se sprejemajo vsak dan ob navadnih urah v Tujsko-prometni pisarni (poslopje Prve hrv. štedionice) v Kolenčevi ulici. Število doslej prijavljenih članov bo kmalu doseglo število lanskih članov. Poverjeništvu je sprejelo se večjo zašego knjig za nove člane, ki pa skoro poide.

e VERSKO PREPRIČANJE, kakor tudi cerkve same, bomo že sami branili — pravi »Slovenec« v svoji celjski rubriki, ko nas napada radi ugotovitve, da so nekoč nemškutarski losfonomovci lomili vrata župne cerkve v Celju in divje izzivali božjo jezo z nesramnimi besedami: »Kommo he-naus, du windischer Herrgott!« — Čudno je, da neki »verski« listi napadajo vsak drug list, ki ni modernog »katoški«. A če vendar včas zapise kako ki bi celo klerikalni veri šla v prilogo, pa prihite in pravijo, da — nima za to pravice. Da bi uspešno branili versko prepričanje ljudje brez žive in tvorne vere — kakor se sami hvastajo — dvomimo. A da bi branili celo cerkev samo, je pa že prehudu rečeno. Pa lahko je tako govoriti, ko je pa postavljena na dobrem moralnem temelju. Klerikalen pesek, prod, mulj, sviž in glen seveda ne bi bil za tako stavbo.

»Prenesi le en dotikljaj moje roke tam«, je dejal duh in mu jo položil na srce, »in našel boš oporo v večem kakor v tem.«

Ko je izgovoril te besede, sta odplula skozi zid in stala na odprti cesti, s poljem na obeh straneh. Mesto je izgledalo popolnoma, najmanjše sledi za njim ni bilo videti. Tema in megla sta izginila z njim, bil je jasen, mrzel zimski dan, s snegom po tleh. — »Moj Bog!« je dejal Scrooge, sklenil roke in pogledal okrog sebe. »V tem kraju sem bil vzgojen. Kot deček sem živel tu.« Duh ga je ljubeznivo pogledal. Čeprav se ga je nežno in hipoma dotaknil, je starček še vedno mislil na dotikljaj. Zavedal se je, da plava tisoč. Jišav po zraku, vsak zvezan s tisoč mislimi, upanji, veselji in skrbmi, ki so bili že dolgo pozabljeni! — »Tvoje ustnice se tresejo«, je rekel gost. »In kaj je na tvojem licu?« — Scrooge je mrmral, glas mu je zastajal v grlu, prosil je duha, naj ga pelje dalje, kamor hoče. — »Ali se še spominjaš, potje?«, je vprašal duh. — »Če se je še spominjam!« je vzkliknil Scrooge toplo, »z zavezanimi očmi bi šel lahko po njej.« — »Čudno, da si jo toliko let pozabil«, je opomnil duh. »Pojdiva naprej.« — Šla sta po cesti, kjer je spoznal Scrooge vsaka vrata, vsak podboj, vsako drevo, dokler se ni prikazal v daljavi mali trg s svojim mostom, svojo cerkvijo in svojo vi-

ki so iz celja že davno odšli. Proti početju in delovanju onih Nemcev, ki so iz Celja že davno odšli in ki so pred vojsko širili odpad od Rima, bi mi po mnenju pravo-vernega celjskega »Slovenca« sedaj ne smeli pisati. Takih ljudi, baje, ni več v Celju. O, se še mnogi tu, in njih imena navedemo, da se zadeva ne pozabi. Mnoge izmed njih pa je odnesel piš. So pa za to odrasli drugi, ki bi tudi radi še naprej javno tako »delovali«, če bi si upali. In ti novi in oni stari preostali bodo vsaj tajno volili s klerikalci in radikali, ker danes že drugače proti Slovincem storiti ne morejo.

e REDNI SESTANEK ČLANOV ORG. SDS V CELJU se vrši vsako sredo zvečer v klubovi sobi Celjskega doma. Začetek razprav točno ob pol devetih.

e DIJAŠKE ČEPICE IN KROJI. Ministrstvo prosvete je izdalo na ravnateljstva srednjih, učiteljskih in meščanskih šol odlok glede uvedbe dijaških čepic in krojev. Iz odloka je razvidno, da prepušča ministrstvo direktorjem in učiteljskim zborom v tem oziru prosto roko, pač pa priporoča uvedbo v večjih mestih, kjer je slab vpliv sodobne družbe in ulice večji in nevarnejši. Svrha take uvedbe je v zunanji disciplini, ker se na ta način omogoča javna kontrola in pa v notranji vzgojni vrednosti zlasti pri ženski šolski mladini. Isto velja glede uvedbe posebnega kroja za žensko šolsko mladino, kar ima osobito predvsem vzgojni pomen in navaja doraščajočo žensko šolsko mladino k skromnosti in socialni enakosti. Glede na ekonomski moment naj se to vrši s sodelovanjem roditeljev, izvedba pa naj se poveri ženskim obrtnim in strokovnim šolam.

Dunaj v smehu in joku

Mestni kino

e LETOŠNJA POROTNA ZASEDANJA pri okrožnem sodišču v Celju se bodo vršila: prvo dne 28. februarja, drugo dne 30. maja, tretje dne 29. avgusta in četrto dne 31. novembra.

e POUK NEMŠČINE je po odloku ministrstva prosvete v nižjih razredih srednjih šol ljubljanske in mariborske oblasti neobvezen.

e PROMOCIJA. Na univerzi v Pragi je promoviral doktorjem vsega zdravilstva g. Sigismund Červinka. — Mladi doktor je sin znanega in spoštovanega okrožnega zdravnika dr. Vida Červinke na Polzeli. Čestitamo!

e OBČNI ZBOR SOKOLSKEGA DRUŠTVA V CELJU se bo vršil v četrtek, 13. januarja ob 20. uri v društveni telovadnici v mestni osnovni šoli. Dnevni red običajen. Bratje in sestre, pokažite disciplino in zanimanje za naše društvo ter pridite polnoštevilno na zbor. — Odbor.

jugasto reko. Sedaj sta videla par kuštravih ponijev dirjati proti njima z dečkom na hrbtu, ostali dečki pa so klicali iz vozičkov, ki so jih najemniki vodili. Vsi ti dečki so bili veseli in drug drugemu ukali, dokler ni bila širna poljana polna vesele godbe, da se je smejal sveži zrak, ko jih je slišal. — To so le sence stvari, ki so nekoč bile, je rekel duh. »Ne vidijo naju.« — Veseli potniki so se bližali in ko so prišli, jih je Scrooge poznal in vsakega posebej imenoval. Zakaj je bil tako neizrečeno vesel, da jih vidi? Zakaj se je svetilo njegovo mrzlo oko, zakaj je poskakovalo njegovo srce, ko so šli mimo? Zakaj ga je navdajalo veselje, ko jih je slišal voščiti vesele božične praznike, ko so se ločili na križiščih in stranskih potih, da pohiti vsak na svoj dom? Kaj so bili veseli božični prazniki za Scroogea? Fej, veseli božični prazniki! Kaj so mu prinesli dobrega?

Zahtevate-li

povsod v kavarnah, gostilnah, brivnicah in javnih lokalih

„Novo Dobo“

e DRŽ. KRAJEVNA ZAŠČITA DECE IN MLADINE bo imela svoj redni občni zbor v torek, dne 11. januarja 1927 ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma po sledenem sporedu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Tajniško poročilo. 3. Poročilo blagajničarke. 4. Poročilo računskih pregledovalcev. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti. — Prijatelje uboge dece prav uljudno vabi — odbor.

e PLESNA PRIREDITEV POD OFICIRJEV CELJSKE GARNIZIJE, ki se bo vršila v sredo, dne 5. t. m. zvečer v Narodnem domu, obeta biti zelo dobra. Zanimanje za prireditev je izredno. Igrala bo mariborska vojna godba.

e PLES TRGOVSKIH NAMEŠČENCEV. Trgovski nameščenci prirede pod pokroviteljstvom g. Fanice Stermečke, soproge veletrgovca, soboto, dne 8. januarja svoj I. plesni venček v gornjih prostorih Narodnega doma. Prireditev, pri kateri sodelujejo celotni salonski orkester Celjskega godbenega društva (16 mož), bo prirejenav večjem stilu, ter obeta biti dobro obiskana. Kakor čujemo, namerava odbor Pomučniškega zbora pri Gremiju trgovcev svoj ples prirejevati redno vsako leto.

e DOMAČA VESELICA. V soboto dne 15. t. m. priredi gostilničar v Narodnem domu v spodnjih prostorih običajno vsakoletno domačo veselico v prid Dijaški kuhinji. V očigled dobrodelnemu namenu je pričakovati obilnega obiska.

e DIJAŠKA KUHINJA V CELJU je prejela od Hranilnice in posojilnice v Šmarju pri Jelšah 250 Din namesto cvetja na grob pokojnega g. Alojza Vičarja, posestnika v Šmarju.

e DARILO. Drž. krajevni zaščitni dece in mladine v Celju je naklonil g. A. Gluč 200 Din, za kar mu odbor v imenu uboge dece izreka prisrčno zahvalo.

e NOVE TRŽNE CENE. Za mesec januar so bile zopet določene tržne cene. Med temi novimi cenami in zadnjic objavljenimi ni pri nobenem predmetu nikake razlike.

e IZGUBLJEN KLOBUK. Na Silvestrovstvo je bil v Celjskem domu v garderobi poleg odra zamujen možki klobuk. — Odda se naj Benjamin Japčevca ulica 18.

e VINARSKA ZADRUGA V CELJU išče potnika. Več v oglasu.

Kino.

MESTNI KINO. V sredo 5. in četrtek 6. jan. vidimo zopet krasne posnetke Dunaja v filmu »Dunaj v smehu in joku«. — V petek, soboto in nedeljo pa se predvaja nad vse zabaven film »Dunajska srca« po znani veseloigri »Rodbina Schimek«. Spored teh dni je torej zabaven in kratkočasen.

KINO GABERJE. V četrtek, petek, soboto in nedeljo II. del znamenitega filma »Carjev sel Mihajlo Strogov«. Kdor si je ogledal prvi del tega ogromnega filma, gotovo ne bo zamudil tudi drugega dela, ki nam nudi nadaljevanje napetih dogodkov ter v svoji ogromnosti še prekaša prvega.

Širšem domovinc.

e POVRAČILO STROŠKOV ZA SODNE JETNIŠNICE. Po naredbi pravosodnega ministrstva je določilo ministrstvo pravde za sodne jetnišnice v območju višjega deželnega sodišča v Ljubljani kot povračilo za stroške preiskovalnega zapora in izvršitve kazni za enega kaznjavca in en dan za dobo od 1. jan. t. l. do 31. decembra t. l. nastopne zneske: za preiskovalni zapor in preskrbo pri izvršitvi kazni 5 Din, za stražo in upravo pri izvršitvi kazni pa 10 Din.

e RAZPUST DRUŠTEV. Veliki župan mariborske oblasti je razpustil Kmetko delavsko zvezo v Bočni in Orjuno v Šmarju pri Jelšah, ker niso podani pogoji za nadaljni pravni obstoj.

e NOVI KOLKI. Uprava državnih monopolov bo s 1. februarjem izročila prometu novo emisijo kolkov po 1, 2, 3, 5, 10, 20, 50, 100, 250, 500 in 1000 dinarjev, kakor tudi kolke za karte in domine po 50 Din.

Dunaj v smehu in joku

Mestni kino

Em. Lilek.

Henry Ford.

(Predavanje na celjskem Ljudskem vseučilišču.)

(Dalje.)

Razven obrtne šole osnoval je Ford še šole za pomočnike, v kateri se ima pomočnik od 18. do 30. leta izvežbati za dobrega mehaničarja, da bo potem znal izdelovati orodje, ki se rabi za izdelovanje strojev. Ti pomočniki se učijo v delavnicah za izdelovanje orodja 8 ur na dan pod vodstvom tvorniškega mojstra in posebnega učitelja. Poleg tega se poučujejo v matematiki in konstrukcijskem risanju. Tudi ta šola se ima sama vzdrževati. Pomočnik dobiva v njej na dan 6 do 7 $\frac{1}{2}$ dolarja.

Ford je osnoval še tretjo šolo, t. zv. službeno šolo. Svrha tej šoli je pripravljati inozemce za službo v Fordovih prekomorskih podjetjih, posebno pa razširiti Fordove produkcijske metode, ker Ford ne pozna tajnosti za svoje izdelovanje in poslovanje. On naravnost želi, da bi tudi drugi fabrikanti imeli koristi od njegovega znanja; on smatra takšno razširjenje svojih metod za svojo dolžnost. On bi si želel, da bi se v vsaki deželi osnoval kader delaycev, ki so si pridobili zadosti znanja glede modernega prometa in transporta in ki bi razumeli temeljna načela in tehnično moderne industrijske proizvodnje. Da bi si Fordovi učenci pridobili takšno znanje, morajo po predpisanim načrtu delati toli v enem koli v drugem oddelku. Za časa dela obiskujejo inštruktorji vsakega posameznega učenca, zasledujejo njegov napredek in ga izprašujejo o njegovem delu. Nobeđen učencec ne sme zapustiti oddelka, dokler ne obvlada popolnoma predpisano učno gradivo.

Tečaj na tej šoli traja dve leti. Dvak dobiva na dan 6 dolarjev, ki si jih pa mora zaslužiti. V tej šoli so Kitajci, Indijci, Filipinci, Perzijanci, Portoričani, Mehikanci, Italijani, Čehoslovaki — ali ni nobenega Slovence, Hrvat ali Srba. Prijavili so se že tudi Rusi, Turki in Afgani. Najboljši učenci v tej šoli so Kitajci.

7. Fordova bolnišnica. Dom za bolniške postrežnice. Šola za bolniško postrežbo in higijeno.

V poglavju »Zdravljenje ali profilaksa?« nam Ford pripoveduje kaj je storil v zdravstvenem pogledu za svojo okolico ter razpravlja o vprašanju kako bi se dalo obolenje preprečiti. Osnova je bolnišnica, ki tudi nosi njegovo ime. Ta bolnišnica ne stoji v nikaki zvezi z družbenimi industrijami. Ona pripada samo njemu in stoji pod njegovim nadzorstvom, ker želi na njej izkušati neke teorije, o kojih misli, da bi mogle koristiti človeštvu, ako bi se dale v praktičnem življenju izvesti.

Kakor morajo Fordove šole vzdrževati učenci, tako morajo njegov hospital vzdrževati bolniki: vsaj v teoriji. In zdaj, piše Ford, »se hospital se ne more sam vzdrževati. Ali s časom bo to deloma mogoče. Da-li se more bolnišnica, ki glede preiskave vse stori, kar je mogoče, sama vzdrževati, je dvomljivo. Neke stvari moramo iz humanitetne razlike žrtvovati. Naš najvišji cilj v tem pogledu ne gre za tem, da postavimo bolnišnico na lastne noge, ampak da jo tako opremimo, da bo mogla svojo svrhu v vsakem pogledu izpolnjevati. Če bi se pa dobil kakšen prebitek, predal bi se seveda hospitalu.

Osojbe, ki šteje več sto kirurgov in zdravnikov, plačuje se samo od hospitala; ono ne sme vršiti nobene privatne prakse.

Hospital sestoji od 6 oddelkov: za notranjo medicino, kirurgijo, porodništvo, zdravljenje otrok, osvetljevanje z Röntgenovimi žarki in laboratorij. Vsak oddelek ima svojega predstojnika, ki si je že pridobil zdravniški glas. Zdravniki se tako izbirajo, da je z njimi zastopanih 15 do 20 ameriških in kanadskih medicinskih fakultet.

Postrežnice dobivajo na dan najmanj 6 dolarjev in morajo delati 8 ur. Oskrbovati imajo 4 do 6 sob. Vse jedi pa imajo oskrbo posebno, izvežbane služkinje, tako da postrežnicam ni treba tja in sem hoditi. Vsaka bolniška soba ima svojo kopalnico — toplo in mrzlo.

Hospital ima oddeljenje za notranje in zunanje bolnike. Honorar se računa na temelju diagnoze po določeni

nem tarifu naprej. Cena za sobo iznaša na dan skupaj s hrano in postrežbo 8 dolarjev. Ali nikdo še ni bil odbit, če ni mogel naprej položiti predpisane bolniškega honorarja. Našla se je še zmiraj pot, da je mogel pacient zadovoljiti svojim denarnim obveznostim brez razžaljenja njegovega ponosa. Po našem prepričanju spada k zdravljenju bolnika tudi respektiranje tega njemu lastnega spoštovanja.

Vsakemu bolniku, ki prosi za sprejem v Fordovo bolnico, se najprej natančno preiskuje kri. Ako pri tej preizkušnji ne pridejo na čisto, uporabijo prosvetljenje z Röntgenovimi žarki in vse druge, zdaj znane medicinske metode za preiskovanje. Normalna preiskava traja okrog dve uri in stane 15 dolarjev. Vsak bolnik je v bolnišnici privatna oseba. V njegovo sobo sme stopiti samo zdravnik in postrežnica, a tudi obiskovalec, ki ga želi bolnik sprejeti.

Lansko leto je Ford blizu hospitala osnoval dom in šolo za postrežnice (Clara Ford Nurses Home in »Henry Ford School of Nursing and Hygiene«), da bi si sam odgojil potrebno postrežno osebje za svojo bolnišnico. Dom ima 309 enakih sob in nosi ime po Fordovi ženi. Vsaka soba ima svojo privatno kopalnico; vsak oddelek ima svojo posebno stanovanjsko sobo in majhno kuhinjo. Razven sprejemne dvorane v I. nadstropju se imajo učenke osem sprejemnih sob na razpolago, v katerih lahko sprejemajo svoje prijateljice in prijatelje. Za hišo se razprostira vrt. Vse je v tem domu tako urejeno, da pridejo postrežnice,

ko so zapustile hospital ali pa svoje šolske sobe, v celo drugo okolico.

V šolski palači za postrežnice najdemo razven šolskih sob in laboratorija tudi kopalni basen in telovadnico.

V hospitalu se zahteva od postrežnic, da vrše svojo dolžnost v najvišji meri. Za nje velja isto načelo kakor za delavce in uradnike v tovarnah: dobra plača, kratek delovni čas, najboljši delovni pogoji in naporno delo.

»Ali posest naše bolnišnice«, piše Ford, »nam je stavila tudi druga vprašanja, namreč: Ali so bolnišnice potrebne? Ali se ne da večina boleznih preprečiti? In zadnje vprašanje nas vodi na vprašanje o prehrani. Dobro zdravje predpostavlja dobro prehrano. Saj so že zdaj najboljši zdravniki prepričani, da je najboljšo zdravilo proti večjemu delu boleznih pravilna dieta, a ne lekarski medikament. Ako slaba, neumestna prehrana povzroča obolenje, ali potem ni res, da nam mora pravilna, higijenska prehrana ohraniti naše zdravje? Ako je to res, potem se moramo truditi, da pronajdemo dovršeno prehransko metodo. Ako bi dosegli ta cilj, bi storil svet na tem polju največji napredek. Sigurno bo še precej časa minilo, preden se bo naša takšna hrana, da ji od fiziološke strani ne bi bilo prigovora. Mogoče da bo za to posebna nova industrija potrebna. Ali to stoji: pravilna prehrana se bo sčasoma našla. Mi smo se odločili dati znanstvenikom vsa potrebna sredstva, da lahko dan in noč razmišljujejo o problemu pravilne prehrane, dokler ga ne bodo rešili.«

(Dalje pride.)

Mestni kino Celje

Ne zamudite!

Ne zamudite!

Danes 5. jan. in jutri na dan Sv. treh kraljev se zadnjič predvaja

neprekosljiv film grenkih solz in pristno dunajskega razpoloženja

Dunaj v smehu in joku
(Wien, wie es weint und lacht)

Po sloviti Anzengruberjevi drami »Četrta božja zapoved« (Das vierte Gebot) v 8 dej.

Dunajsko življenje pred vojno . . .

PREDSTAVE: 5. jan. ob 8 15, 6. jan. Sv. trije kralji ob pol 3, 4, 6. in 8 15 zvečer.

Dr. L. B.

Krst Jugoslavije.

(Fantastična slika iz l. 193.)

(Dalje.)

»Prepovedujem ti tako roganje«, zavpije Sovič. »Tem bolj bi moral biti hvaležen ti naši državi, ti, ki si v njej obogatel, ti, ki si takorekoč od kočarja postal magnat, ti, ki so te pri nas kar obsipavali s častmi in odlikovanji! Živela sva, predno je izbruhnila svetovna vojna, v prilično enakih razmerah — danes po tolikoletnem obstoju naše državne samobitnosti pa sem v primeru s teboj berač. Jaz sem pri vsem svojem dejanju in nehanju imel v mislih le domovino, ti pa si vedno ter brezobzirno zasledoval le lastni interes, domovina ti je bila dobra le . . .«

»Za molzno kravo«, dostavi s ciničnim smehom župan in nadaljuje: »Povsem naravno! Ne bodi vendar naviven kot otrok ter pogledj okrog sebe: vsi oni idealisti, ki ste že pred 20 ali več leti sanjali o osvoboditvi naroda izpod — da govorim z vašimi besedami — tujega jarma, ki ste si že takrat želeli združenja jugoslov. plemen, ki ste vzdihovali in krvaveli za lastno državo — kaj je iz vas? Ali niste — z malimi izjemami — ostali neopaženi v kotu, pobirajoč drobtinice z bogato obložene mize? In kdo se gosti za mizo? Oni, ki so imeli oči obrnjene na Dunaj ali v Budimpešto, oni, ki niso hoteli niti čuti o kaki Jugoslaviji in ki jih je popadla božjastna jeza že, ako si le besedo znil v slovenskem ali celo srbohrvatskem jeziku! Ti pirujejo nemoteno, veseljačijo ter zro z zaničevanjem na vas nepraktične ljudi tam v kotu. Obdani z razkošjem in častmi, oboroženi z odločilno močjo v državi, so si jo podvrgli, da jim sedaj služijo, da jih redi. Vi sanjači pa razcapani in lačni

požirate sline, kakor ona prevarana lisica v basni, katero je bohotni, brezobzirni jež pgnal iz njenega udobnega brloga. Ali ni res tako? Zanikaj, če moreš!«

Sovič je s povešeno glavo poslušal svojega tovariša iz vojnih let in molčal. Baš se je bil spomnil. Na Monte Zebio je bilo, l. 1916. Njegov polk, skoro sami slovenski fantje in možje, je držal to ogroženo postojanko. In nekega dne, ko so bili Italijana zopet in zopet s krvavimi glavami pgnali nazaj, je spontano zaorila proti nebu veličastna pesem »Hej Slovani«. On sam, Sovič, je krepko basiral pri tem. Kar priteče Pototschnigg, sedanji ostrovrški župan, ves divji iz bataljonske kaverne zadi in jih nahruli po nemško: »Boste molčali, slovenske synjine! In podobno. Rabil je pri tem izraz »windisch«. Kakor takrat jih je bil že preje in tudi še pozneje večkrat opsoval, nikdar ni govoril v domačem jeziku in se sploh delal, kakor da ga ne obvlada.

Potem pa, ko je prišel polom in ko se je njegov polk, kolikor ga je še ostalo, vračal v novo domovino, je Pototschnigg potrto, malodušno korakal z njimi in med prvimi zapustil svoje vrste. Medtem ko so drugi vstopili v Majstrove čete, zavzeli Maribor in zasedli demarkacijsko črto, je on prevzel doma kmetijo ter se na zunaj, kakor je kazalo, prilagodil spremenjenim razmeram. Tudi svoje ime je začel pisati pravilno »Potočnik«, sicer pa se izogibal dolgo vsemu javnemu življenju. Toda vočigled razdrapanim razmeram v državi je začel kmalu spet dvigati glavo. Vse se je čudilo, kako mu iz nič raste premoženje. Postal je agent neke nemško-avstrijske trdke, kakor se je šepetal, veržil z vsem, kar mu je prišlo pod roko, in baje celo tihotapil črez mejo saharin, svilo, užigalice in podobno.

Črez noč je iz njegove neznatne kmetije nastal pravi dvorec. Vse se je klanjalo temu novemu mogočnemu, ki je kakor »Kralj na Betajnovi« zagospodoval nad Ostrim vrhom in okolico. — Oblasti so mu šle na roko. Vse ovadbe poštenjakov so padle v koš. In pred sedmimi leti so ga izvolili z velikim pompom celo za župana, kmalu potem, ko je vlada z novim zakonom dala občinam in njihovim poglavarjem naravnost ogromno moč. Iz »Potočnika« je bil med tem postal zopet »Pototschnigg« ali pa je rabil oba pravopisa, kakor mu je pač bolje kazalo . . .

»Molčiš?« je povzel besedo zopet župan, ko Sovič, razmišljeva o vsem tem, ni govoril. »Stavim, da vem, kaj ti zdaj roji po glavi. Kaj ne, ni ti pojmljivo, kako da sem jaz, nemškutar, kakor ste mi pravili in me še nazivate ti in tvoje vrste narodnjaki, zlezal tu zgoraj na skrajni točki države celo na županski stolec? In k temu še s takšnimi, po vaših pojmihi veleizdajniškimi nazori? Ha-ha! Ponavljam ti: ta država ni država Srbov, Hrvatov in Slovencev, temveč eldorado sicer res brezsrčnih, toda pametnih dobičkarjev, konjunkturistov. Čemu se temu zapirati? Dejstvo ostane dejstvo in če ga vi idealisti stokrat postavite na glavo! Le poglej, kako se Hrvat kolje s Srbom in kako ta dva skupaj na drugi strani pehata v nirvano Slovenca! To je vendar nad vse ugodna konjunktura za nas, ki mislimo z glavo, ne pa s srcem! Da, za nas! Kajti — no, danes ti lahko že mirno priznam, da se štejem tudi jaz med one, ki — če hočeš — v kalnem ribarju. In, kakor vidiš, se dobro počutim pri tem, nič mi ne manjka, vsega imam v izobilju, in tako lahko prav mirno gledam v oči dogodkom, ki pridejo. V bodoči vojni . . .«

»Vojni?« osuplo jekne Sovič. »Kaj že tako daleč smo? Kdaj vendar, za Boga? Med kom?«

»Preveliko me vprašaš, dragi moj«, odvrne porogljivo župan. »Avstrija, Nemčija, Italija in Rusija na eni strani, na drugi pa — hm. Ali res še nisi opazil novih cest, ki jih je zgradila Avstrija iz svoje celine proti naši meji? In onih trdnjaviških oporišč na tej meji, ki jim pravijo finančne stražnice? Ali si res kdaj mislil, da so Nemci kdajkoli, pa makari takrat, ko so ležali na tleh, pozabili na pot k Adriji?«

In čez nekaj sekund molka pristavi Pototschnigg sladko priliznjeno: »Pristopi k nam! Glej, že dolgo sem računal tudi na tebe, in danes si mi baš prav prišel v roke. Nikar ne misli, da sva sama. Spodaj v veliki sobi, na levo od veže, veš, me čaka cela vrsta . . .«

»Izdajice!« krikne Sovič in plane pokonci. Že ves čas je kuhalo v njem, zdaj pa je izbruhnila dolgo pritajena jeza. »Ti in tvoji spadate vsi na vešala! Prokletstvo naroda nad vas, vi hivančvi, vi krvososi, vi . . . vi konjunkturisti! Veličanstveno se je zvrnil in, odločnih korakov hiteč proti vratom, ves zaripljen v obraz zažugal proti Pototschniggu: »Poskrbeti hočem, da vam ob dvanajsti uri pristrižejo izdajalske peruti!«

Pa že je stal župan pri njem, ga prijel za rame in zavpil: »Boš tiho! Ali hočeš gristi? Ha-ha! Toda pomni: zdaj ni več poti nazaj! Preveč sem ti vpokal naše adute! Mostovi za nami se podirajo, dá, toda tudi za teboj! Kajti, če nisi z nami, si proti nam, in skrbeti hočem, da nam štrene ne zmešaš!«

Od spodaj so se začuli razburjeni glasovi. Koraki so se bližali po stopnicah. »Ali jih čuješ?« nadaljuje hišni gospodar, namiguječ proti izhodu. — »Moja garda že prihaja na pomoč svojemu vodji. Še enkrat, zadnjikrat ti rečem: bodi naš in prisezi na zeleno štajersko zastavo, ali pa — se ne ganeš iz hiše! Si morda že pozabil, da je Borlakov France pred tednom dni izginil brez sledu? Slutil je nekaj in vohnil krog mojih vogalov, pa smo mu še pravočasno zamašili usta. Pazi se torej tudi ti! Velika Nemčija te kliče . . .«

»Nikdar!« zavpije Sovič. »Berač ne izdaja svoje domovine! To delajo le pijavke tvojega kova . . .«

Ravno v tem trenutku pa so se že odprle duri v pisarno. Zunaj na mostovžu se je prikazala cela druhal znanih in neznanih obrazov. Že so stezali pesti po njem. Toda Sovič zgrabi z nadčloveško močjo prvega, ga trešči v zadi stoječe, da so popadali po mostov-

žu in stopnicah, pahne župana v kot in plane po stopnicah.

Že je bil srečno na prostem. Mračilo se je. Daleč tam na zapadu, nad zelenim Pohorjem pri Veliki Kopi so se žareli odsevi zahajajočega solnca. Sovič pa za vso to naravno krasoto ni imel danes ne smisla ne časa. V divjih korakih, črez drn in strn je drvel proti domu, kakor preganjan jelen, lomeč veje in grmovje, ki mu je prestrezalo pot.

Prišedši domov, kjer so bili že v skrbeh radi njegove odsotnosti, pozove takoj svoja sinova Boruta in Gorazda pred sebe in jima lomljene sape razloži vse, kar je doživel in zvedel.

»Borut« ukaže svojemu petindvajsetletnemu prvorojencu, »ti skličeš še to noč in tekem jutrnjega dneva pod našim tajnim geslom vse Sokole, Orjunaše in dobrovoljce iz naše ter sosednih občin na jutrajšnjo polnoč k Begovi lipi, saj veš v Korenovem gaju. Za enkrat jim še zamolči povod in naj se sploh ta sestanek ter vse izvede v največji tajnosti. Ti pa, moj Gorazd, alarmiraj takoj Skržajevoga Timčeta in Gorjupovega Borisa, ta dva skavtska izvidnika, naj se postavita na prežo k županovi hiši, naj zasledujeta župana ter njegove zarotnike korak za korakom, naj jih ne spustita niti za hip izpred oči, tako, da bomo o vsem, kar počenjajo in nameravajo, vedno sproti poučeni. Sam pa pazi potem na dom, ker nič se ne ve...«

Za trenutek mu je klonila glava. Domislil se je nič hudega slutete žene Milke in v lepo devojkjo razvetajoče se hčerke Bogdane, ki ju je ljubil tako vroče. Dva dragulja v bori školjki, tako ste se mu zdeli, če je pogledal na svojo nesijajno domačijo. Toda takoj je vstal, zavihal mogočne brke in odslovil svoja sinova.

Zunaj e poljubil ženo in hčer, rekoč, da gre po nujnih poslovnih opravkih v St. Lovrenc, ter izginil v temno noč.

Po strmih stezah in kolovozih je hitel v dravsko dolino. Kmalu so mu zasvetile nasproti luči ogromne falske elektrarne. Voda je šumela črez jez in se vzpenjala pod mostom, po katerem je juril Sovič na kolodvor. Ne dolgo in prisopihal je vlak iz Koroške, ki ga je ponese v obmejno prestolico Maribor.

Ko je Sovič tako nenadno razgnal na županovem domu svoje sovražnike in jim utekel takorekoč že iz pestij, je postalo vsem županovim pajdašem po prvem osupnenju takoj jasno, v kaki nevarnosti se nahajajo. Njihova zarota je prišla na dan in zvedel jo je baš mož, o katerem je bilo znano, da je brezobziren, če in kjer je šlo za čast in spas domovine.

»Za njim!« je zagrmel zato Pototschnigg in vsi so se pognali v temo, da še vlovijo Soviča, predno izrabijo njihovo skrivnost. Toda ko so se priplazili do njegove hiše, kamor se je tudi po njihovem mnenju neizogibno moral začeči, ni bilo nikjer nobenega moškega več videti. Le kmetica in hčer ste še opravljali pozna gospodinjstva dela.

Ko je Henrik, županov sin, to ugotovil, je tiho pozval ostale, naj se vrnejo k njegovemu očetu, češ, da bo vse drugo že sam opravil. Zločest smehljal mu je obkrožal pri tem ustni.

Črez dobro uro je že pripovedoval doma tam zbranim, da je Sovič odšel, kmalu po prihodu domov, baje po poslih v St. Lovrenc. Priznala da mu je to Bogdana, ki mu je že delj časa na skrivaj dobra, česar pa da ji on — Henrik — v resnici seveda ne vrača, le kar na oko.

»To se pravi: šel je v Maribor, da nas tam oblastem ovadi« je pripomnil na to sinovo poročilo župan. »Upal sem, da ga vočigled njegovi revščini pridobim za našo stvar. Če bi odpadel še on, bi bile vrste narodnih bojevnikov tu na meji občutno zrahljane in moralčno bi zmagali mi s tem že danes, še predno se začne pravi krvavi ples. — Kajti kar je res, je res: za svoje ljudi tvori on odlični steber. No, pa bo moralo iti tudi brez njega.«

»Kaj pa sedaj?« povzame Lojze Swarschnigg iz Remšnika in videti mu je bilo, da mu pada pogum. »Mi vendar ne moremo kot jagnjeta pokorno čakati, da nas na Sovičevo pobudo polove in...« napravi z roko znak obešanja.

»Ne bodi avša!« ga zavrne orjaški Albert Pibrouz, mesar in živinjski tr-

govec od Sv. Križa. »Se pač porazgubimo in poskrijemo, dokler ne napoči naš čas.«

»Tudi tega ne bo treba«, se lokavo nasmehne Pototschnigg. »Kaj se bomo kot krti skrivali po luknjah, dokler imamo še oblast in moč v rokah! Tu poglejte! Pri tem izvleče iz žepa goščo in pristavi samozavestno: »Med tem ko ste vi Soviča lovili, sem jaz brzojavno zahteval v Mariboru aretacijsko povelje zoper njega, ker žali uradne osebe, se punta proti oblastem, in ker je, kakor vse kaže, udeležen pri požigih itd. v naši občini. Še predno bo sam črnil nas, bom morda že imel v rokah črnilo, v katerem ga lahko utopim. K sreči imam poštni urad v hiši in vršim s svojo rodbino tudi službo poštarja. Ha-ha!«

In kakor bi hotela potrditi ugodnost hišne pošte, so se odprla vrata in vstopivši mlajši sin županov, Hugon, je pošepnil očetu: »Radio«.

Pototschnigg je vstal in se podal v majhno, s staro šaro zakrito sobo v podstrešju, kjer je imel potajno nameščen radio-telefon. Ko je čez pet minut stal spet spodaj v veliki sobi med svojimi prijatelji, je malo manjkalo, da ni zmagoslavno zavriskal.

»Samo še tri do štiri dni potrpljenja, dragi«, je dejal. »Baš mi je moj izvestitelj v Gradcu sporočil, da je Nemčija pristala na priklonitev Avstrije. Obe državi že tajno mobilizirate — Anglija in Amerika ostanete nevtralni. Italija napove najkasneje v dveh, treh dneh Jugoslaviji vojno. Trije nemški armadni zbori so že zbrani med Gradcem in Celovcem, da napadejo od severa. Budimpešta je prekinila diplomatske zveze z Beogradom in Prago, albanski vstaši so razdrli progo Beograd—Split, boljše viki že lasajo Poljake. Hura! Zmaga je naša!«

In županova hiša je odmevala od zmagoslavnega vzklikanja. Vsa okna so bila tesno zaprta in zastrta. Zunaj pa sta, menja je se, vedno po dva in dva zarotnika z budnim očesom obkoljevala in stražila hišo. Pototschnigg je dal prinesiti vina na mizo in še pozno v noč so sedeli ti janičarji okrog svojega pisa ter kovali načrte za prihodnost.

(Dalje pride.)

Ali ste že poravnali naročnino za Novo Dobo?

Enrilo

Splošno priljubljen

Kavni nadomestek

okusen i cenen.

Dobliva se v vseh

dobro asortiranih

kolonijalnih trgovinah.

Ljudska prosveta.

I Guy de Maupassant. Povesti iz dneva in noči. Preložil Janko Tazues. Prosveti in zabavi 14. zvezek. Ljubljana 1926. Založila Tiskovna zadruga. Strani 158. Broš. Din 30.—, v platno vez. Din 40.—. Guy de Maupassant je za Zolajem glavni predstavitelj naturalistične šole in zavzema v romanu čisto posebno mesto. Produciral je mnogo in je glede na kakovost presegel Zolajeva dela. Njegova dela imajo klasičen značaj. Glede na obliko in jezik je on eden največjih francoskih pisateljev. Kaj rad opisuje pikantne prizore iz človeškega življenja, še posebej nagnjenja nežnega spola k nezvestobi, ali nikdar ne zaide pregloboko. Giblje se med najrazličnejšimi sloji in nam predstavlja vse raznovrstne tipe, ki jih je v življenju spoznaval. Največ sile in duhovitosti predstavljajo njegove novele. Maupassanta v slovenščini že poznamo. O. Zupančič je prevzel »Lepega strička«, popreje pa je izšlo nekaj njegovih novel. »Povesti iz dneva in noči« prinašajo 19 novel, ki jih je jako lepo prevzel J. Tazues in v prav lepi opremi izdala Tiskovna zadruga. Knjigo toplo priporočamo našim knjižnicam pa tudi posameznim ljubiteljem prijetnega lahkega čtiva.

I Gulliverjeva potovanja. Po spisu Jonatana Swifta priredil za slovensko mladino Pavle Flerš. — Ljubljana 1926. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna. Str. 203. — Cena vez. Din 42. — Znamenito Swiftovo delo o Gulliverjevih potovanjih, ki ga čitajo vsi narodi sveta, ima sedaj tudi zdravo, jasno in privlačno slovenski lice, ki bo naši mladini zbudilo razumljivo pozornost, dramilo nje svežo domišljijo in končno z nevsiljivo moralno ponazorilo rečenico: Povsod dobro — doma najbolje! Knjiga ima dva dela: prvi del nas vodi po deželi Pedenjmožičkov, drugi del nam kaže deželo Gouiatov — dva ogromna kontrasta, ki sta toliko različne vidna, ker jih podčrtavajo obile vrlo uspele ilustracije. Že odrasel človek čita knjigo z nezmanjšano pažnjo, toliko bolj bo prijala mladini, ker jo gladko, tekoče in napeto pripovedovanje dviga iznad vsakdanosti v deveto deželo čudovitih bitij in dogodkov. Knjiga služi, da jo sprejmo zasebne, javne in šolske knjižnice.

I E. Gangl: Hram slave. Ljubljana 1926. Eleg. vez. 40 Din, broš.

30 Din. Str. 152. Učiteljska tiskarna v Ljubljani. — Pod naslovom »Hram slave« je izšla nova zbirka pesmi E. Gangla, ki jo smemo po nje vsebini smatrati za prvi pojav te vrste v naši književnosti. V knjigi, ki se odlikuje po elegantni opremi, je izbranih 40 balad in romanc, ki jim je zajeta snov iz naše nacionalne in kulturne zgodovine, počenši z dobo solunskih bratov Cirila in Metoda pa vse do današnjih dni. Kraljevič Marko, Kosovo, Gosposvetsko polje, doba Matije Gubca, Zrinjski in Frankopan, turški boji, svetovna vojna, Peter Mrkonjič, vodnik, Prešeren, Tavčar — vsi ti izraziti predstavniki svojega časa in vsi ti silni dogodki naše preteklosti imajo v »Hramu slave« postavljene svoje spomenike. Navimes so utvršene pesmi, ki proslavljajo lepoto in pomembnost naše zemlje. Posamezne pesmi napravljajo na čitatelja mogočen vtisk po silni pesniškega izraza in po dramatičnosti snovi. Pesnik se je odločil svojemu narodu in svoji domovini z izlivom bitne svoje srčne krvi.

I Ing. Gvido Gull: Parni stroj in parna turbina. V Ljubljani 1927. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena v celo platno vezani knjigi Din 80.—. »Parni stroj« je znanstvena, vendar ne pretežko pisana in pri tem eminentno praktična knjiga. Rabil jo bo učenec srednje tehnične šole, rabil vsak kurjač in strojnik, ki bo delal svoj strokovni izpit, rabil tudi gimnazijec in realec, ki se bo zanimal za stroj, mimo katerega gre, če ali oni obliki vsak dan po parkrat, pa ne ve, kaj in kako je z ustrojstvom tega železnega kolosa. Kdor ve, kaj se pravi ustvarjati novo imenoslovje, tisti bo znal prav činiti naporno delo Gullicev, ki je v vseh tehniških detajlih moral iskati pravega in prikladnega slovenskega izraza. In ta nova nomenklatura je izredno posrečena; tu najdes izraza, ki te naravnost prisenetijo in ki so znatno obogatili naš jezik. Od strani 117—122 je pridejan slovarček, ki ima pri vseh tozadevnih slovenskih izrazih nemško tehnično besedo. Knjigo krasi 165 slik in skic, ki s svojo preciznostjo in jasnostjo olajšajo študij vsakomur. Dobi se tudi knjiga istega pisatelja »Parni kotli«. Učna knjiga za kurjače, posestnike parnih kotlov in delovodje. Cena vez. knjigi Din 30.—. Knjige izšla že pred leti.

Važno za vsako gospodinjstvo!

Ako potrebujete prvovrstno belo blago kakor: sifone, batiste, opale, atlasgradl, franc, damast, blečni gradl, kroise, nankinij, platno za rjuhe itd., potem si poglejte pred nakupom cene in kvalitete.

L. Pufan o Celju.

Š ROJSTNI DAN KRALJICE MARJE. Kraljica Marija praznuje rojstni dan 9. januarja 1927. Na ta dan se bodo vršile cerkvene službe božje in številne humanitarne prireditve in slovesnosti.

Š ZASTRUPLENJE IZ VERSKIH RAZLOGOV NA VISU. Kakor poročajo iz Splita se je z otoka Visa vrnil pravoslavni prota Sergije Ūrukalo, na katerem je bil pred nekaj dnevi izvršen poskus zastrupljenja. Zdravniška komisija je ugotovila, da je zastrupljenje izvršil cerkovenik katoliške cerkve na Visu na način, da je v steklenici vina raztopil modro galico. — Cerkovnik je bil aretiran in z njim vred še neke druge osebe, ki so na sumu, da so v zvezi z zastrupljenjem.

Š NESREČA Z AVTOMOBILOM. Minolo sredo dopoldne se je zgodila na cesti med Novo cerkvijo in Vojnikom avtomobilska nesreča, ki je le slučajno še precej dobro iztekla. Z Dobrene proti Vojniku je vozil reklamni avto neke tvornice Mariboru, v katerem sta bila šofer in potnik. Na ovinku zagleda šofer voz, katerega so bili vpreženi volji. Dasi ravno je dajal znamenje, se mu spočetka voznik ni umaknil. Šele v zadnjem momentu je pogнал, a se sedaj na napačno stran. Položaj je bil zelo nevaren in da bi ne zavozil v vole, se je tudi šofer umaknil na napačno stran, pri čemer je zašel na pobočje ceste, kar je imelo za posledico, da se je avto prevrnil. Šofer je ostal nepoškodovan, potnik si je pa zlomil roko. Voznik pa je, ne da bi pomagal pri reševanju, pogнал in izginil neznan kam.

Š SMRTNA KOSA. Umrla je v Zrečah pri Konjicah dne 31. decembra na kapi gospa Marija Grundner, ugledna posestnica v 45. letu starosti. Blag ji spomin!

Š Zloglasni tat na Zidanem mostu aretiran. Ko se je mariborski trgovec Matija Lipše vračal te dni iz Zagreba, je na postaji Zidani most začutil, da mu je nekdo iz notranjega žepa sukne skušal otegniti listnico, v kateri je imel 2000 dinarjev. Lipše je žeparia udaril po glavi in tako rešil svojo listnico. Ta trenutek pa je izbral neki drugi žepov, ki je zgrabil ovoj manufakturnega blaga, last istega trgovca, ter hotel z njim pobegniti. Lipše pa ga je zgrabil za roko in ga izročil železniškemu detektivom. Pred šefom železniške policije je uzmovil zat jeval, da je pošten obrtnik iz Zagreba. Dognalo pa se je, da je drzni uzmovilec zloglasni železniški tat Štefan Duh, rodem iz Rake pri Krškem, ki so ga že iskale policijske oblasti. Izročjen je bil pristojnemu okrajnemu sodišču v Laškem.

Š »ITO« pasta za zobe — najbolja. Š Silvestrov večer v Žalcu. Iz Žalca nam poročajo: Žalska kulturna kronika od nepozabnega »Volkasina« iz leta 1918 ni imela zaznamovati tako lepega večera nego je bil Silvestrov večer, ki ga je priredil žalski Sokol z diletanti Dramatičnega društva, na stari leta dan v Robekovi dvorani v Žalcu, ki je sprejela va-se komaj ogromno občinstvo, ki se ga je nabralo iz Žalca in bližnje okolice. Večer je otvorila šaloigra v 2 dejanjih »Častni občan«. Osebe 11 po številu so bile v spretnih rokah, osobito glavne v osebah gospic Zemljakove, Mikušove in Pravičeve in gospodov Privošnik, Avdiča in Naraksa. Pa tudi ostali so povsem odgovarjali ter se prilagodili prijetnim dogodiljem v čast onemu, ki je bil ves čas »veselo presenečen«. Po kratkem odmoru, ki ga je dopolnil dober orkester iz Hrastnika, so sledile telovadne točke, zopet 11 po številu, ki so jih dolžali moški in ženski naraščaj, ženska deca ter člani in članice. Posebno moram navesti »konjičke« in »devetko«. Bil je to ogromen trud sester Petričkove, Mikušove in brata Šketa, ki niso samo vodili vse priprave, nego tudi z pomočjo njih staršev, kjer so se pripravili kostumi, pripomogli, da je bil nastop v resnici krasen in raznovrsten. Vsa čast vsem. Kot zaključna točka telovadbe so bile nekatere skupine moškega naraščaja in članov. Najsvetlejša točka programa pa je bila alegorija, ki jo je pripravila sestra Jana Hodnikova. Predno se je dvignil zastor k alegoriji je nastopil deček, ki je samozvestno in ljubko želel vsem navzočim v kratkih besedah veselo novo leto. In zastor se je dvignil, oder pa nam je nudil krasno sliko vile z razcvetajočimi cvetkami, ki so nam simbolizirale srečo v bodočem letu.

Žal, da je bila pestra skupina le malo trenutkov vidna. Krasna je bila ta ideja, ki je vzradostila in navdušila hvaležno občinstvo. Pri vseh telovadnih točkah je v skladu z vajami na klavirju spremljal g. Gorinšek. V dvorani pa je bil tudi postavljen šotor, kjer so žalske gospe pridno strele obiskovalcem, ki so bili povsem zadovoljni z dobro in ceneno postrežbo. Obširen in povsem zadovoljiv vzpored pa je bil ustvaril tudi izborna razpoloženje, ki je združilo še precejšnjo družbo do ranega jutra.

Razgled po svetu.

r VATIKAN PROSI ZA SPREJEM V DRUŠTVO NARODOV? »Home Libre« pravi, da je informiran, da namerava Vatikan v bližnji bodočnosti predložiti prošnjo za sprejem v Družbo narodov.

r AMNESTIJA RUSKIH VOJAKOV »BELE« ARMADE. Osrednji izvršilni odbor Sovjetov je sklenil, da pomilosti vse vojake, ki so se za časa revolucije borili v katerikoli četi bele armade.

r BOLGARIJA UVEDE GREGORIJANSKI KOLEDAR. Zunanji minister Burov je predložil sponranju zakonski načrt, po katerem bi se naj uvedlo v Bolgariji gregorijanski koledar.

r RUSI BODO IMELI GILJOTINO. Kakor poročajo ruski listi, je sovjetska vlada sklenila vpeljati v vsej Rusiji novost, ki je Rusi najbrž ne bodo veseli — namreč giljotino, ki jo bodo odslej rabili pri vseh justifikacijah. — takšni moralni pripravi ste bili baje že vpeljani v Moskvi in Harkovu.

r TAJNIK FAŠISTOVSE STRANKE — EKSCLENCA. Na podlagi novega proglasa, ki je bil zadnje dni objavljen, ima tajnik fašistovske stranke prednost pred vsemi inozemskimi ambasadorji in diplomatskimi predsedniki pri vseh dvornih in sličnih ceremonijah. Naziva se ga: ekscelencia. Generalni tajnik fašistovske stranke je sedaj A. Turati. Njegov prednik je bil znani Farinacci, ki je branil Duminija na razpravi radi uboja socialističnega poslanca Mateotija. Službena lista fašistovske hijerarhije vsebuje preko 6000 oseb, ki se jih poziva k raznim svečanostim.

r MADRIDSKI VLAK OBTICAL V SNEGU. Na progi Madrid—Asbace je obtical osebni vlak v 1.50 m visokem snegu. Pomožni vlak se je moral vrniti, ker je bila proga tako zasnežena, da ni mogel voziti. Vlada je odredila, da so poslali potnikom hrano z aeroplanom.

r AMERIKANSKI ROPARJI. V mestu Rochester, državnica Minnesota, je šest banditov vdrla v neko banko. Odnesti so 20.000 dolarjev, to je okoli 1.100.000 Din gotovine. Policija je bila sicer pravočasno obveščena o dogodku, vendar se banditi niso dali ugnati. Na begu so ustrelili tri stražnike, več pa težko ranili.

r TROCKI POSTANE POSLANIK V BERLINU? »Chicago Tribune« javlja, da bo Stalin imenoval Trockega za sovjetskega poslanika v Berlinu. Sedanjí berlinski poslanik Krestinski bo premeščen v Pariz. Rakovski pa prevzame londonsko poslaništvo po umrlem Krasinu.

r ČUDNA POROKA. V Chicagu je nedavno vzbudila pozornost, pa tudi precejšnjo veselost poroka parčka, ki je bil že visoko v letih. Njemu je bilo 83 let, njej pa 76. Oba sta bila že vdovca.

r NARAŠČANJE RUSKIH VELEMEST. Statistični uradi objavljajo prve podatke o naraščanju prebivalstva v ruskih mestih po dekadenci tekom svetovne vojne. Moskva, ki je leta 1919. štela komaj 800.000 ljudi, ima danes 2 milijona prebivalcev. Leningrad, ki je nazadoval pod 400.000, šteje danes zopet 1.611.000 prebivalcev. Prebivalstvo Harkova, Odese in Kijeva je naraslo od 1923 za 72%. Mesta v Sibiriji so narasla za 10 do 15%. Prebivalstvo Rusije cenijo sovjetski uradi na 160 milijonov.

r ŠOLA ZA TATOVE. V Saint Antoniju je policija odkrila pravo šolo, kjer so poučevali visoko umetnost tatvine in zločinske posle vobče. V eni sobi šole, ki je imela več razredov, so našli razne ključce, blagajne, načrte za blagajne in razno najmodernejšo vlomniško orodje. Tudi tiskano knjigo z raznimi nauki za bodoče lopove je policija zaplenila. Na platnicah knjige je

deviza: »Predvsem pazite, da ne puščate sledov svojih prstov pri poslu. Policija je lokal zapečatila, profesorje in nadebudne učence pa vtaknila v zapor.

Gospodarstvo.

g Slavenska banka. Predstavnik gospodarskih korporacij in organizacij so dne 30. decembra 1926 v Ljubljani po vsestranski in izčrpi razpravi o vprašanju Slavenske banke d. d. soglasno sklenili sledeče: Pozdravlja se namera gospoda ministra trgovine in industrije, da predloži Narodni skupščini osnutek zakona o prisilni poravnavi z omejitvijo na denarne zavode, ki so obvezani javnemu polaganju računov. Poudarja se potreba, da se oba postoječa odbora upnikov Slavenske banke d. d. združita v en sam odbor, ki bo mogel bolj smotreno in z večjo avtoriteto zastopati interese vlagateljev in drugih upnikov. Deputacija predstavnikov gospodarskih korporacij in organizacij naj obišče g. ministra trgovine in industrije, g. ministra finanč in g. ministra saobračaja, da jih opozori na izredno važnost vprašanja Slavenske banke. Vlada naj se naprosi, da uporabi vsa možna sredstva, da se odgovorni činitelji prisilijo k prispevanju v svrhu sanacije ter da se na ta način v interesu težko prizadetih upnikov omogoči pravilna likvidacija tega zavoda. Trgovska in obrtniška zbornica v Zagrebu naj se naprosi, da se naši akciji priključi in z nami sodeluje. Na dnevno časopisje naj se naslovi apel, da v interesu stvari same o vprašanju Slavenske banke ne prinaša drugih obvestil nego ona, ki jih prejme od upniških odborov odnosno od pristojnih uradnih mest.

g Stabilizacija dinarja. Na zadnji seji glavnega upravnega odbora Narodne banke je glavni ravnatelj dr. Novaković poročal o svojem obisku pri guvernerju Angleške banke in guvernerju Francoske banke, s katerima je imel razgovore o deviznih poslih ter zlasti o stabilizaciji dinarja. Angleška banka želi stopiti v zvezo z našo Narodno banko ter je obljubila pomoč z željo, da naša Narodna banka s pomočjo vlade pristopi tudi k zakonski stabilizaciji dinarjeve vrednosti. Na podlagi tega poročila je glavni odbor sklenil, da naša Narodna banka stopi v direktno zvezo z Angleško banko. Tudi guverner Francoske banke želi okrepiti gospodarske stike med obema državama. To se bo laže zgodilo, ko se bo izvršila stabilizacija francoskega franka, na kateri se sedaj dela.

g Terjatve slovenskih hranilnic pri Slavenski banki. Hranilnice v Sloveniji imajo sledeče terjatve pri Slavenski banki: Mestna hranilnica v Kočevju 61 880 Din, Okrajna hranilnica v Konjicah 105.150 Din, Okrajna hra-

nilnica v Slovenski Bistrici 200.640 Din, Mestna hranilnica v Mariboru 336.365 Din, Okrajna hranilnica v Slovenjgradcu 2.029.353 Din, Mestna hranilnica v Kranju 2.466.610 Din, Kranjska hranilnica v Ljubljani 3.422.217 Din, Mestna hranilnica v Novem mestu 3.601.360 Din, Mestna hranilnica v Kamniku 3.802.057 Din, Mestna hranilnica v Ljubljani 16.342.450 Din. Vsega imajo torej regulativne hranilnice terjati od Slavenske banke 32.470.472 Din.

g Dinar v l. 1926 je zabeležil tako majhne osilacije, da lahko rečemo, da je bil popolnoma stabilen. Prva curiška notica devize na Beograd v l. 1926. je znašala 9'15; to je ista višina, kakršna je bila večkrat v tretjem četrtletju 1926., le prav proti koncu leta je dinar neznatno popustil in dosegel najnižjo notico v tem letu, to je 9'10.

g Službeni tečaj a januar 1927. 1 napoleon 218 60; turška lira 247 40; 1 angleški funt 273 80; 1 dolar 56 60; 1 kanadski dolar 56 30; 1 nemška zlata marka 13 47; 1 poljski zlatnik 6 30; 1 avstrijski šiling 8; 1000 francoskih frankov 223. 100 švicarskih frankov 1095; 100 italijanskih lir 255; 100 belg (belgijska valuta) 787; 100 nizozemskih gold narie v 2263; 100 rumunskih lejev 29; 100 bolgarskih levov 41; 100 danskih kron 1508; 100 švedskron 1512; 100 norveških kron 1423; 100 španskih peset 853; 100 grških drahem 70; 100 čehoslovaških kron 168; 1 milijon madžarskih kron 792.

g IZVOZ HMELJA. V lanskem novembru se je iz naše države izvozilo 674 ton hmelja v vrednosti 45.9 milijonov dinarjev (v oktobru 1123 ton v vrednosti 78.3 milijonov dinarjev), in sicer v Nemčijo za 22.6 milijonov dinarjev (v oktobru za 45.9 milijonov dinarjev), v Českoslovaško za 19.7 milijonov dinarjev (24.8) in v Avstrijo za 2.6 milijonov dinarjev (3.9). Vrednost celokupnega izvoza hmelja v 11 mesecih minolega leta znaša 188.4 milijonov dinarjev.

g OSREDNJI URAD ZA ZAVAROVANJE DELAVCEV SE PRESELI V BEOGRAD. Minister za socialno politiko je sestavil komisijo, ki ima nalogo, da najde v Beogradu potrebno zemljišče za palačo Osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Osrednji urad se bo po dovršitvi zgradbe preselil iz Zagreba v Beograd.

g REPARACIJSKA KVOTA JUGOSLAVIJE. Na račun nemških reparacij se je za leto 1926.-27. naši državi določila kvota v znesku 59.7 milijonov mark, ki se bo večinoma porabila v kritje že izvršenih nabavk s strani naše države. Poleg tega se je naši državi odobrila superkvota v znesku 14.0 milijonov dinarjev, tako da naša država v tekočem reparacijskem letu (1. septembra 1926 do 31. avgusta 1927) prejme v celoti 74 mili. mark (106.400.000 dinarjev).

Tedenski izkaz

mestne klavnice o klanju in uvozu od 27. XII. do 31. XII. 1926.

I m e	Zaklana živina						Uvoženo meso v kg					Opomba		
	Konji	Biki	Voli	Krave	Teleta	Svinje	Ovce	Kozlički	Govedina	Teletina	Svinjina		Ovce	Koze
Dečman Ferdinand			1		1	4			100					
Esih Matija			2		2	2			59					
Friedrich Ivan				1										
Gorenjak Josip				1	1	3	4				79			
Gunžer Fridrik	1													
Holt Martin									67	93				
Hohnjec Viktor				2		2			59					
Hohnjec Štefan			1		1	1								1 krava za prekli.
Janžek Marija				1		1								
Krofilč Alojz			2											
Lapornik Ivan			1		2	1					53			
Leskošek Ivan				1										
Robek Anton														
Rebuschegg Franc			2	6	1	10	9		56	253				
Reicher Ivan				2		2					116			
Urbančič Adolf			1		1	1			113					
Voisk Rozalija			1											
Zany Viktor				2		5								
Zavodnik Alojzija			1			1								
Kus Miha						1	1							
Lebič Fani									53					
Plešivčnik Ana														
Reberšak Anton						1	1							
Pillih Karl														
Invalidski dom						1								
Hlavač (Celjski dom)							1							
Skoberne Fric							1	1						
Zasebne stranke								2						
Bernardi Drago						1	1							
Skupno	1		12	15	3	27	32		56	757	288			

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad Kron 25.000.000

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Kolodvorska restavracija Celje

VALTER HOBAHER

nudi najboljša vina, izborno pivo in vsakovrstno gorko ter toplo jed. Vsak potnik dobi vsakovrstna delikatesna in močnata jedila. Postrežba hitra. Cene kulantne. Vsak dan ob 9 uri zjutraj sočni golaž in pristne kranjske klobase

Razglas.

Sedanja cena plinu bi se lahko znižala, kakor hitro se ga več porabi.

Veliko stanovanj je opremljenih s plinsko instalacijo, vendar se pa ta napeljava ne rabi.

Posestniki takih napeljav se naprošajo, da se na podlagi dostavljenih navodil o porabi plina prepričajo o rentabilnosti in pripravnosti kuhanja s plinom ter da vpošljejo mestni plinarni prijavnice za uporabo plina.

Da se pa p. t. odjemalcem ustreže, hoče plinarna tudi brezplačno popraviti aparate kakor plinske kuhalnike, kopalne peči itd.

Navodila glede pravilne uporabe plina pri aparatih in za štedljivo kuhanje se bodo v prihodnjih dneh razdelila.

Čim več se bo plina uporabilo, tem lažje se v bodoče zniža cena plinu. — Občinski svet ni storil sklepa, da bi se plinarna opustila.

Mestna plinarna.

Sprejme se

potnik

oziroma

zastopnik

za Slovenijo s primerno kavcijo. Nastop po dogovoru. Ponudbe z zahtevki na:

Prva južnoštajerska vinarska zadruga
registrirana zadruga z omejeno zavezo
v Celju.

Prodaja se

lepa moška zimsko sukna, stenska ura in kuhinjska posoda **po zelo ugodni ceni.** Naslov v upravi lista.

Josip KOS, Celje,

Ljubljanska cesta 10

Izdelovalnica vsakovrstnih moških, ženskih in otroških čevljev. 48
Izdeluje vsakovrstne gornje dele. Vsa v stroko spadajoča popravila po znižani ceni. Postrežba solidna. Podružnica Žalec št. 29.

Premog

iz državnega rudnika v Zabukovci in na željo tudi iz vseh drugih premogovnikov, za domačo porabo ter za obrtna in industrijska podjetja, dobavlja in dostavlja na dom točno in po najnižji ceni

Franjo Jošt, Celje,
Aleksandrova ulica št. 4.

Prodaja se krasna psica

čistokrvne volčje pasme, 20 mesecev stara, katera je izvrsten čuvaj in poseduje popolno dresuro policijskega psa. Cena po dogovoru. Celje, Trubarjeva ul. 7.

Gramofoni in plošče

iz tovarne Edison Bell-Penkala Ltd.

His Master's Voice in »Columbia«

se dobijo proti gotovini in po zelo ugodnih obrokih
v glavnem zastopstvu

Goričar & Leskovšek, Celje.

Reklamni koledarji

za trgovce

se dobivajo z blokom in hrbtiščem od Din 370 naprej.

Tisk firme po najnižji ceni.
Goričar & Leskovšek, Celje, Kralja Petra c. 7-9.

Glavni dobitnik zadel

bode le eden izmed srečnih. Sigurnejši dobiček kakor v loteriji bode pa imeli tisti, kateri kupuje v novo otvorjeni

manufaktorni trgovini
FISCHER IN DRUG

Kralja Petra c. 22 Celje Kralja Petra c. 22

vsled zelo konkurenčnih cen.

Izbira velika. Pridite in prepričajte se.
Krojači in šivilje znaten popust.

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne brani.

Marijivost, treznost, varčnost, so predpogoj in pravosti!

Pri naložbi zneska po 20 Din se dobi nabiralnik na dom.

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavbena in kreditna zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Obreštuje hranilne vloge po 6%

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge nad 1.500.000 Din.

Pisarna v Celju, Prešernova ul. 6.

Varčuj v mladosti, da stradal ne boš v starosti!

Iz malega raste veliko!

Zvezna tiskarna v Celju

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela solidno, okusno in najhitreje

Cenē zmerne!

Prepričajte se sami!

Najmodernejše urejena knjigoveznica